

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни

“ІНОЗЕМНА ДІЛОВА МОВА (АНГЛІЙСЬКА)”

**(для спеціалістів
спеціальностей “Соціологія”, “Соціальна робота”)**

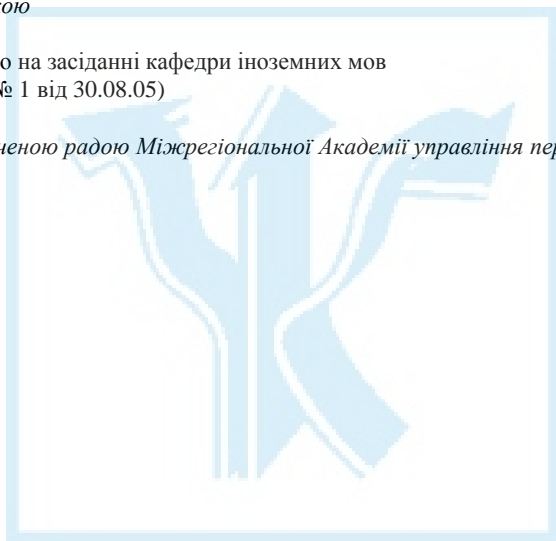
МАУП

Київ 2005

Підготовлено доктором філософії в галузі соціології, доцентом
Л. А. Люлькою

Затверджено на засіданні кафедри іноземних мов
(протокол № 1 від 30.08.05)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

МАУП

Люлька Л. А. Навчальна програма дисципліни “Іноземна ділова мова (англійська)” (для спеціалістів спеціальностей “Соціологія”, “Соціальна робота”). — К.: МАУП, 2005. — 30 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, навчально-тематичний план, програмний матеріал до вивчення дисципліни “Іноземна ділова мова (англійська)”, вказівки до виконання самостійної роботи, форми поточного та підсумкового контролю, вимоги до іспиту, питання для іспиту, вказівки до виконання контрольного завдання, контрольні завдання, а також список рекомендованої літератури.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Україна як нова незалежна держава вживає багато важливих заходів з метою входження до світової спільноти. Впроваджувані економічні та політичні реформи спричинили як інтернаціоналізацію університетів, так і зростання мобільності викладачів і студентів. Суспільство потребує щодалі більше спеціалістів, здатних працювати на міжнародному рівні.

У цьому контексті останнім часом значення ділової англійської мови як засобу ділового спілкування надзвичайно підвищилось у сфері освіти в Україні.

Курс ділової англійської мови для студентів-соціологів має на меті практичне оволодіння студентами системою англійської мови та нормативною базою її функціонування в комунікативно-мовленневих ситуаціях у різних сферах професійної діяльності.

Для вивчення у програмі підготовки спеціалістів передбачаються такі теми: соціологія, галузеві соціологічні теорії, спеціальні соціологічні теорії, суспільство, соціальна нерівність.

Мета вивчення курсу “Іноземна ділова мова (англійська)” спеціалістами спеціальності “Соціологія” і “Соціальна робота” — практично оволодіти фонетичною, лексичною та граматичною системами англійської мови і нормативною базою її функціонування в комунікативно-мовленневих ситуаціях у майбутній професійній діяльності, а також якісно підготуватися до іншомовного спілкування на основі світового досвіду та рекомендацій Ради Європи.

Практична та професійна мета курсу — сформувати у студентів уміння та навички вільного володіння всіма видами мовленнєвої діяльності в межах програмної тематики, сформувати та розвивати у них мовну, мовленнєву та соціокультурну іншомовну компетенцію.

В основу курсу покладено принципи системності, комунікативної спрямованості навчання, порівняння мовних систем рідної та іноземної мов.

Засвоєння структури мови відбувається в типових комунікативних контекстах і основних видах мовленнєвої діяльності (аудіюванні, говорінні, читанні, письмі).

Дисципліну “Іноземна ділова мова (англійська)” студенти вивчають після опанування дисципліни “Іноземна мова (англійська)”. Таким чи-

ном, курс іноземної ділової мови передбачає використання здобутих під час вивчення попередньої навчальної дисципліни знань, умінь і навичок для їх подальшого вдосконалення й розвинення.

Основні завдання курсу:

- ознайомити майбутніх фахівців з новітніми досягненнями в соціології;
- навчити студентів вільно орієнтуватися в сучасному інформаційному потоці з метою вдосконалення набутих умінь і навичок;
- удосконалювати комунікативні вміння і навички англійською мовою при спілкуванні за професійними темами;
- готувати майбутніх фахівців до наукової діяльності, продовження освіти у сфері соціології.

У результаті вивчення курсу студенти повинні вміти:

- вести бесіду-діалог проблемного характеру відповідно до програмної тематики;
- робити самостійні усні монологічні повідомлення англійською мовою за тематикою курсу;
- реферувати (усно та письмово) оригінальні різностильові тексти;
- здійснювати адекватний переклад текстів, що відповідають тематиці та рівню складності курсу, з англійської мови на українську і навпаки.

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
вивчення дисципліни
“ІНОЗЕМНА ДІЛОВА МОВА (АНГЛІЙСЬКА)”

№ пор.	Назва теми
1	Соціологія (Introducing Sociology)
2	Соціологія як соціальна наука (Sociology as a social science)
3	Методи соціологічного дослідження (Methods of research in sociology)

ПРОГРАМНИЙ МАТЕРІАЛ
до вивчення дисципліни
“ІНОЗЕМНА ДІЛОВА МОВА (АНГЛІЙСЬКА)”

Тема 1. Соціологія (Introducing Sociology)

1. Поняття соціології (Sociology).
2. Міжнародна соціологія (Cross-national sociology).
3. Соціальні зміни: моделі еволюції (Social Change: Evolutionary Models).
4. Символи класового статусу (Symbols of class status).
5. Символічний інтеракціонізм (Symbolic Interactionism).

Література: а) основна [1; 3; 12; 14–18; 20; 22];
б) додаткова [2; 4; 6–8; 23–30]

Тема 2. Соціологія як соціальна наука (Sociology as a social science)

1. Соціальна робота (Social work).
2. Місце дії соціології (The sociological scene).
3. Соціологія і соціальні науки (Sociology and the Social Sciences).
4. Соціальна наука (Social science).
5. Соціологія в Україні (Ukrainian sociology).

Література: а) основна [1; 3; 12; 14–18; 20; 22];
б) додаткова [2; 4; 6–8; 23–30]

Тема 3. Методи соціологічного дослідження (Methods of research in sociology)

1. Методологія (Methodology).
2. Науковий метод (Scientific method).
3. Основні етапи наукового дослідження (The basic steps in scientific research).
4. Експеримент, польове, історичне дослідження (An experiment, field, historical study).
5. Дослідження ставлення до ... (Attitude research ...).
6. Порівняльний метод (Comparative method).
7. Вибірка (Sampling).
8. Соціальна статистика (Social Statistics).
9. Статистичні дослідження (Statistical Studies).
10. Соціальне дослідження (Social Survey).
11. Громадська думка (Opinion Poll).
12. Опитування громадської думки (Opinion Research).
13. Анкетування (Questionnaire).
14. Анкети (Questionnaires).
15. Інтерв'ю (Interviews).
16. Спостереження (Observational Studies).
17. Включене спостереження (Participant-Observer Studies).
18. Дієве дослідження (Action Research).
19. Операціональне дослідження (Operational Research).
20. Етика виконання дослідження (Ethics in Research).
21. Етика і об'єктивність дослідження (Research Ethics and Values).

Література: а) основна [1; 3; 12–18; 20–22];
б) додаткова [2; 6–8; 12; 16; 23–30]

ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Передбачається формування у студентів навичок самостійної роботи, що включає виконання домашніх завдань (читання, переклад та переказ тексту, лексико-граматичні вправи, письмовий переклад, підготовка повідомлень тощо); виконання контрольних робіт; індивідуальне прослуховування аудіокасет; читання та розуміння англійської літератури в контексті сучасного життя і сфери соціології.

Особлива увага в самостійній роботі приділяється підготовці доповідей та рефератів англійською мовою, самостійному вивченню окремих питань тем курсу, огляду рекомендованої літератури англійською мовою, перекладу з англійської та на англійську мову.

ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль знань здійснюється шляхом усного опитування вивчених тем курсу, усного та письмового перекладу з англійської мови на українську і навпаки.

Підсумковий контроль знань здійснюється наприкінці семестру за умови наявності позитивних оцінок поточного контролю шляхом проведення усного заліку/іспиту.

Екзаменаційна картка складається з одного теоретичного і двох практичних завдань:

- читання, переклад та переказ тексту відповідного напрямку;
- бесіда на запропоновану тему курсу;
- переклад речень з української мови на англійську.

ВИМОГИ ДО ІСПИТУ

1. Прочитати, перекласти на українську мову та переказати оригінальний текст. Обсяг тексту — 2000–2500 друкованих знаків.
2. Зробити усне повідомлення за однією з широкого спектру тем, вивчених впродовж семестру. Монологічне висловлювання обов'язково повинно включати засвоєний протягом семестру лексико-граматичний матеріал, відповідати мовним нормам, бути логічним і послідовним. Обсяг — 10–15 речень.
3. Усно перекласти речення з української мови на англійську (за тематикою, визначеною для кожного етапу навчання). Обсяг перекладу — 5 речень.

Час на підготовку — 30 хвилин.

ПИТАННЯ ДЛЯ ІСПИТУ

1. Поняття соціології (Sociology).
2. Міжнародна соціологія (Cross-national sociology).
3. Соціальні зміни: моделі еволюції (Social Change: Evolutionary Models).
4. Символи класового статусу (Symbols of class status).
5. Символічний інтеракціонізм (Symbolic Interactionism).
6. Соціальна робота (Social work).
7. Місце дії соціології (The sociological scene).
8. Соціологія і соціальні науки (Sociology and the Social Sciences).
9. Соціологія як соціальна наука (Sociology as a social science).
10. Соціальна наука (Social science).
11. Соціологія в Україні (Ukrainian sociology).
12. Методологія (Methodology).
13. Науковий метод (Scientific method).
14. Основні етапи наукового дослідження (The basic steps in scientific research).
15. Експеримент, польове, історичне дослідження (Experiment, field, historical study).
16. Дослідження ставлення до ... (Attitude research ...).
17. Порівняльний метод (Comparative method).
18. Вибірка (Sampling).
19. Соціальна статистика (Social Statistics).
20. Статистичні дослідження (Statistical Studies).
21. Соціальне дослідження (Social Survey).
22. Громадська думка (Opinion Poll).
23. Опитування громадської думки (Opinion Research).
24. Анкетування. Анкети (Questionnaires. Questionnaire).
25. Інтерв'ю (Interviews).
26. Спостереження (Observational Studies).
27. Включене спостереження (Participant-Observer Studies).
28. Дієве дослідження (Action Research).
29. Операціональне дослідження (Operational Research).
30. Етика виконання і об'єктивність дослідження (Ethics and Values in Research).

ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОГО ЗАВДАННЯ

Студенти заочної та дистанційної форм навчання виконують контрольне завдання. Оформлюють завдання в окремому зошиті, зазначивши свої прізвище, ім'я та по батькові, індекс групи і варіант контрольного завдання.

Варіант контрольного завдання студент вибирають за останньою цифрою номера своєї залікової книжки (цифра “0” відповідає варіанту X).

Завдання слід виконувати чітким почерком або у друкованому вигляді, залишаючи поля для зауважень і методичних вказівок викладача. Подають завдання для перевірки у встановлений викладачем термін.

Одержавши перевірене завдання, студент повинен проаналізувати помилки і врахувати зауваження та рекомендації. Матеріал, в якому було зроблено помилки, слід опрацювати ще раз і навести виправлений варіант завдання.

Перевірені контрольні завдання є навчальними документами, що зберігаються до закінчення терміну навчання.

КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Варіант I

1. Перекладіть текст з англійської мови на українську і дайте відповіді на запитання.

INTRODUCING SOCIOLOGY

“Sociology is a young science, still carving a place in universities and in the minds of the public. Ideas are fresh, our researchers are energetic, and the future looks quite bright” (D'Antonio, Howery and Buff, 1989).

Sociology is the study of the groups and societies we build and how these affect our behavior. It is one of the family of social sciences, which includes psychology, anthropology, economics, and political science. Sociology faces the special challenge of explaining “the real world” that most of us take for granted.

On occasion, sociology is accused of being “nothing more than common sense”. In some uses sociology does, indeed, confirm common sense. But often it does not. Furthermore, sociological analysis reveals the flaws in our commonsense views of the world. Our perceptions are often distorted by our previous experience, attitudes, and beliefs, and our images of reality are

strongly influenced by the people around us. Common sense is itself a social phenomenon.

Much of our information about the world comes from the mass media. TV newscasts tell us the “who, what, where, and when” of an event, but rarely the “why”. Sociologists seek to understand the underlying social reality: to make connections, to clarify the similarities between apparently dissimilar and isolated events, to go behind events to identify social forces, and to put facts into perspective. Analyzing the media is part of this process.

Sociological imagination is the ability to perceive connections between the society and times in which we live and our personal biographies.

Sociology contributes to an understanding of today's complex world by offering fresh ideas, challenging popular myths, identifying social problems, and designing solutions.

Questions:

1. What is sociology?
2. What does the family of social sciences include?
3. What does the sociological analysis reveal?
4. Where does much of our information about the world come from?
5. What do sociologists seek to understand?

2. Перекладіть текст з української мови на англійську.

Термін “соціологія” походить від латинського слова *societas* (суспільство) та грецького *logos* (слово, вчення). Таким чином, соціологія є наукою про суспільство. Її засновники — європейські вчені XIX ст. — робили спроби пояснити зміни в суспільстві, зумовлені промисловою революцією, розвитком демократичних ідей та інституцій. Запровадив термін “соціологія” французький учений Огюст Конт наприкінці 30-х років XIX століття. Він вважав, що соціологія при дослідженні суспільства повинна ґрунтуватися на позитивних соціальних фактах, а не на абстрактних міркуваннях, тобто будуватися на взірці природничих наук. Як фізик або хімік за допомогою спеціальних методів досліджує свою галузь, так і соціолог не просто стверджує, а доводить за допомогою фактів, зібраних спеціальними методами. Причому доводить, застосовуючи не окремі, довільно взяті з соціальної дійсності факти, а аналізуючи всеосяжний, об’єктивний, емпіричний матеріал.

Соціологію розуміють як науку про закономірності становлення, розвитку і функціонування соціальних спільнот, про ті соціальні відносини і соціальні процеси, що відбуваються при взаємодії великих соціальних груп у суспільстві.

Варіант II

1. Перекладіть текст з англійської мови на українську і дайте відповіді на запитання.

SOCIALIZATION

Our identities, understandings and behavior are shaped by the life-long process of socialization. For many years social scientists were divided into two camps: those who believed that our behavior is the product of nature (or genes), and those who saw our behavior as determined by nurture (or socialization). Today nearly all agree that nature and nurture interact. We must *learn* to be human and that what we learn depends on our cultural environment.

Freud saw socialization as a struggle between a willful, pleasure-seeking child and parents intent on proper behavior. Personality develops in stages, and consists of three parts: the id, the ego, and the superego. To some degree individuals are always at war with society, and with themselves.

Cooley and G. H. Mead stressed the role of symbolic interaction in the development of the self. Cooley introduced the concept of the looking-glass self. Mead held that children learn to take the role of the other in the play stage, and that they develop a generalized other in the game stage. The socialized “*me*” continues to provide direction for the spontaneous, impulsive “*I*”.

Major agents of socialization include the family (which lays the foundation), peers (who introduce children to egalitarian relationships), school (which teaches children how to function in an impersonal organization), and television (which exposes children to a variety of messages, and perhaps creates a worldwide culture).

Socialization continues throughout the life cycle. Erikson held that the major issue for adolescents is the development of an identity. Current research indicates this does not necessarily involve storm and stress or alienation from parents. The timing of transitions to adulthood — a full-time job, independent residence, marriage, and parenthood — has become increasingly variable. Adulthood itself has changed. Fewer adults can plan to make lifelong commitments to an occupation or job, or to a single marriage and family. Whether role changes in adulthood are stressful depends on expectations and social supports. The social meaning of “old age” has also changed, as more people are healthy and active beyond retirement.

Questions:

1. How were social scientists divided?
2. How did Freud see socialization?
3. How does personality develop?
4. What do the major agents of socialization include?
5. How long does socialization continue?

2. Перекладіть текст з української мови на англійську.

У соціології поняття соціологічного дослідження визначається як система логічно послідовних методологічних, методичних і організаційно-технічних процедур, пов'язаних єдиною метою: отримати достовірну інформацію про ті соціальні явища або процеси, що вивчаються, про тенденції або суперечності їх функціонування і розвитку, щоб ці дані могли бути використані у практиці соціального управління різноманітними галузями суспільного життя. Соціологічне дослідження — багатогранний процес, який об'єднує як теоретико-методологічний, так і емпіричний рівні пізнання, що відповідно забезпечує його цілісність і дає конкретне уявлення про будь-які аспекти соціальної реальності, про різноманітні види суспільної діяльності людей.

Соціологічне дослідження незалежно від його типу (або виду) містить чотири взаємопов'язаних етапи: підготовку дослідження; збирання первинної соціологічної інформації (тобто певних даних, що потребують подальшого опрацювання і аналізу); підготовку цієї інформації до опрацювання та безпосередньо її опрацювання; аналіз отриманої інформації, підбиття підсумків дослідження та розробку відповідних висновків і рекомендацій.

Варіант III

1. Перекладіть текст з англійської мови на українську і дайте відповіді на запитання.

RACIAL AND ETHNIC INEQUALITY

Race and ethnicity have always played a role in the system of social stratification. A race is a category of people who see themselves and are seen by others as different because of characteristics that are assumed to be inherited. An ethnic group is a category of people who are distinguished by their ancestry and cultural heritage. Either one becomes a minority group when its members

are disadvantaged, held in low esteem, involuntarily excluded from valued social positions, and conscious of being a “people apart”.

Intergroup relations may take the form of pluralism, amalgamation, assimilation, struggle, genocide, slavery, or some combination of these. As apartheid shows, the particular pattern of racial and ethnic relations in a society reflects its unique history.

The racial and ethnic history of the United States can be divided into four stages: settlement (which established Anglo-Saxon dominance); expansion (in which Native Americans and Mexicans were subjugated by force); agricultural development (which rested on the enslavement of blacks); and industrial development (which brought millions more Europeans to this country and attracted many blacks to the North).

Black Americans led the modern struggle for equal rights for minorities in the United States. The civil rights movement built on existing organizations and networks (especially the black church). Although it achieved many of its goals, de facto segregation has continued. Blacks and whites in the United States today are far from equal. Hispanics, Native Americans, and some Asian Americans have also been left behind.

There are three theories as to why racial minorities are disadvantaged. The IQ debate highlights the persistence of, and flaws in, theories of innate differences.

The theory of prejudice and discrimination traces inequality to the attitudes and behavior of the white majority. Prejudice (an unfavorable opinion of members of a group) and discrimination (unequal treatment of members of a group) do not necessarily go together, however.

The theory of institutionalized racism holds that inequality is the unintended consequence of established social patterns that on the surface seem to have nothing to do with race.

Racial prejudice may have declined somewhat (as Wilson argues). But most whites want to maintain social distance. Even if this were not the case, achieving racial and ethnic equality will require concerted effort.

Questions:

1. What is a race?
2. What is an ethnic group?
3. How can the racial and ethnic history of the United States be devided?
4. What are the theories about racial minorities?

2. Перекладіть текст з української мови на англійську.

Суспільство — це сукупність взаємовідносин людей, що історично розвиваються і складаються у процесі їх спільної діяльності. Термін “су-

пільство” вживається вужче для визначення певного типу суспільства (західне суспільство) і навіть окремого регіону чи країни.

Усвідомлення того, що людина живе в суспільстві, відбувалось у процесі тривалого розвитку філософської думки. За часів античності сфера людського буття ототожнювалась не із суспільством, а з державою. У філософії нового часу уявлення про суспільство спочатку формуються в межах теорії суспільного договору, згідно з яким перехід людини з природного стану в суспільний пов'язаний з виникненням держави.

Г. Гегель відокремив громадянське суспільство як сферу приватних інтересів від держави.

О. Конт вважав суспільство функціональною системою, структурою якої становлять сім'я, класи і держава і яка заснована на розподілі праці й солідарності.

Е. Дюркгейм розглядав суспільство як надіндивідуальну духовну реальність, що базується на “колективних уявленнях”. За М. Вебером, суспільство — це взаємодія людей, що є продуктом соціальних, тобто орієнтованих на інших людей, дій.

Т. Парсонс вважав суспільство системою, що ґрунтується на зв'язку норм, цінностей та інститутів.

К. Маркс розглядав розвиток суспільства як історичний процес, в якому відбувається зміна суспільно-економічних формацій. Специфіка формації визначається її виробничими відносинами — базисом, на якому виростає відповідна йому надбудова (політичні та юридичні інститути, ідеологічні суспільні відносини і форми свідомості). Виробничі відносини визначають також соціальну диференціацію, поділ суспільства на класи.

Варіант IV

1. Перекладіть текст з англійської мови на українську і дайте відповіді на запитання.

GENDER AND AGE STRATIFICATION

Sex and age play important roles in the system of social stratification. Both are master statuses that tend to override other characteristics in determining an individual's position in life.

An important distinction must be drawn between sex (or biological

identity), sex roles, and gender. The biological differences between males and females can be seen as the product of evolution. But differences in attitudes, interests, and activities are the result of enculturation and socialization.

Although women are a numerical majority in the United States, they fit Wirth's definition of a minority group. Attitudes toward a "woman's place" have changed. Nevertheless, many women continue to take final responsibility for housework and child care; usually work in segregated occupations; earn only 64 cents (on the average) for every dollar men earn; and are much more likely than men to be living in poverty, especially if they are single parents. The best explanation of gender inequality seems to be institutionalized sexism: established practices that have the unintended consequence of discriminating against women.

Feminism is not a modern phenomenon. The early women's movement emerged during a period of rapid social change in the late nineteenth century. Feminism seemed to disappear in the early twentieth century, after women won the vote, but resurfaced in the 1960s, another period of social upheaval. The emphasis in today's women's movement has gradually shifted from obtaining the right to work in previously all-male occupations to establishing the right of working women to bear and raise children, if they so choose.

Age, like sex, is an inescapable biological fact and all societies use age for social purposes. The position of older people in our society can be traced to the decline of agriculture and crafts, and the rise of industrialization. The problems older people experience today reflect negative stereotypes about aging, job discrimination changes in living situations, and a Social Security system designed when the proportion of elderly Americans in the population was much smaller than it is today.

Questions:

1. Why is a numerical women majority defined as a minority group?
2. What is feminism?
3. What is age stratification?

2. Перекладіть текст з української мови на англійську.

Останнім часом у спеціальній науково-методичній літературі з'явилися дворівневі класифікації соціологічних теорій середнього рівня:

1. Спеціальні соціологічні теорії, які досліджують розвиток та відтворення людиною окремих соціальних спільнот, а також суть і основні характеристики людини соціальної.

2. Галузеві соціологічні теорії, які розкривають механізми життєдіяльності і функціонування соціальних спільнот у певних сферах суспільного життя та процеси соціалізації людини.

Як засвідчує аналіз, соціологічні теорії середнього рівня розвиваються шляхом подальшої диференціації, тому потребують розробки нові теорії, наприклад, соціології шлюбу, соціології народження, кіно, театру, журналістики тощо. Деякі з них утворюють групи, наприклад, соціології праці, соціології управління.

Завдяки соціологічним теоріям середнього рівня, які на рівні спеціальних теорій узагальнюють емпіричні соціологічні дані, створюється відповідний теоретико-емпіричний масив інформації, придатний для подальшого узагальнення на рівні загальносоціологічних теорій. У зворотному напрямі взаємодії соціологічні теорії середнього рівня адаптують результати загальносоціологічних теоретичних досліджень до особливостей тієї чи іншої спеціальної або галузевої соціологічної теорії, що дає змогу використовувати їх як методичну базу для здійснення конкретно-соціологічних (емпіричних) досліджень.

Варіант V

1. Перекладіть текст з англійської мови на українську і дайте відповіді на запитання.

EDUCATION

It is only in the last half-century that schooling (formal education) has become a major institution.

There are three main explanations of the “schooling revolution”. The first is that mass education fills the need of complex industrial societies for skilled workers, moral and social consensus, and equal opportunities. The second is that our educational system was designed, and has been maintained, by capitalists to further their own goals. The third explains the schooling revolution in terms of status competition.

Cross-cultural comparisons help to identify the unique features of American system of education. Americans value individual rather than group achievement; favor contest over sponsored mobility (as in Western Europe); and do not believe children should be full-time scholars (as in Japan).

Despite our ideal of equal opportunity in education, young people from upper-income families do better in school, on the average, than poor children do. The question is why. Research on home environments suggests that middle- and upper-class parents are better able than lower-class parents to teach youngsters how to pursue educational goals. Early studies suggested

that the school environment has little impact on student achievement. However, more recent studies suggest that teaching strategies, commitment to learning, respect for students, and consistent discipline have a positive effect. Continuing racial and economic segregation and tracking may have a negative impact.

Questions:

1. What are three main explanations of the “schooling revolution”?
2. What are unique features of American system of education?
3. Why do young people from upper-income families do better in school?

2. Перекладіть текст з української мови на англійську.

На загальнотеоретичному рівні відбувається зв'язок соціології з іншими науками та галузями наукового знання: філософією, історією, політологією, культурологією, економікою, психологією, антропологією, педагогікою. Концепції, що розроблюються на цьому рівні, вирізняються високим ступенем абстракції. При цьому в коло їх вивчення не потрапляють такі конкретні соціальні одиниці, як соціальна група або соціальний процес.

Напрямок конкретно-соціологічних (емпіричних) досліджень — так само пройшов великий шлях розвитку. Починаючи з 20-х років ХХ століття емпіричні дослідження відіграють дедалі більшу роль у розвитку системи соціологічного знання. Зокрема, удосконалювалася техніка соціологічних досліджень, розширювалися можливості практичного застосування соціології. У результаті утворився ще один рівень соціологічних знань — емпіричний.

Конкретно-соціологічні (емпіричні) дослідження — це встановлення і узагальнення соціальних фактів за допомогою прямої або опосередкованої реєстрації здійснених подій, характерних для досліджуваних соціальних явищ, об'єктів і процесів. Предмет аналізу тут становлять події, вчинки, характеристики поведінки людей, соціальних груп, тобто відображення соціальної реальності у свідомості людей.

Варіант VI

1. Перекладіть текст з англійської мови на українську і дайте відповіді на запитання.

THE SOCIOLOGICAL STUDY OF POLITICS

The sociological study of politics is the study of how people gain, use, and lose power in social contexts.

The existence of specialized political institutions, or the state, is one of the defining characteristics of modern societies. The rise of the state can be traced to the emergence of kingships, efforts to secure national boundaries and international trade, and a shift from traditional to rational-legal authority.

In the twentieth century, industrial states took on added responsibilities for protecting citizens from financial setbacks and regulating the economy. Welfare states now exist throughout the Western world.

Political institutions legitimize the ways in which power is exercised in a society. The ideals of democracy emphasize the consent of the governed, majority rule, and equality of opportunity. Traditionally, political participation in the United States centered around voting and political parties. But the impact of interest groups, PACs, and protest movements as avenues of political influence has grown.

The history of war is intertwined with the history of the state. The first wars were quarrels between rulers, fought largely by mercenaries. Only in modern times did civilians become involved in war, on an ever increasing scale. Issues for the military today include leadership, motivation, and training. For the public, the major issues are the escalating arms trade, the threat of a nuclear winter, and the possibility of peace.

Questions:

1. What is the sociological study of politics?
2. What responsibilities did the industrial states take in the twentieth century?
3. What do the ideals of democracy emphasize?

2. *Перекладіть текст з української мови на англійську.*

Соціологію становлять різноманітні концепції, що розглядають сферу соціального життя суспільства як соціальну систему, соціальні спільноти, відносини, процеси, інститути. Соціологічна теорія охоплює на високому рівні абстрагування причинні зв'язки в розвитку соціальних явищ, описує соціальні взаємозв'язки в загальному вигляді. Її специфічними компонентами є:

- система загальних і специфічних законів, що відтворюють і закріплюють типові, постійні зв'язки в суспільстві, його соціальних ін-

- ститутах і внутрішніх системах, у структурі соціальних відносин;
- система законів та інших тверджень стосовно соціального життя суспільства, поведінки людей, способів їх взаємодії;
 - логіка висновків і доказів, що використовуються для обґрунтування соціальних прогнозів, тенденцій і закономірностей розвитку соціального життя суспільства, його соціальних інститутів і структурних ланок;
 - загальносоціальний і власне соціологічний понятійно-категоріальний апарат;
 - система обґрунтувань і диференційованого підходу до аналізу об'єкта і предмета досліджень;
 - система пізнавальних методів, технологій і процедур, що забезпечують повноту опису, пояснень і передбачень соціальних явищ, процесів і відносин на певному рівні соціальної організації суспільства;
 - емпірична база з великою кількістю зафіксованих соціальних фактів, що потребують генералізації та теоретичної інтерпретації.

Варіант VII

1. Перекладіть текст з англійської мови на українську і дайте відповіді на запитання.

ECONOMY AS A SOCIAL SYSTEM

The economy is not a natural phenomenon, but a *social system*. The capitalist economy of the United States rests on the ideals of private ownership, the profit motive, and free competition, set down by Adam Smith in the eighteenth century. But Smith could not have anticipated the enormous increase in the scale of economic activity as the Industrial Revolution gathered force. The contemporary American economy is dominated by corporations, business organizations characterized by limited liability, shared ownership (through sale of stocks), and the separation of ownership and management. Who controls corporations internally and to what extent corporations control the economy are matters of intense debate. Clearly, a number of important industries are oligopolies, and conglomerates are spreading. The government plays a dual role of enabler and regulator in the economy. Policies based on Keynesian economics, which favor large-scale government intervention to offset depression and inflation, are under attack.

The social organization of work has changed dramatically. The shift from a manufacturing to a service economy in recent decades affects who works and what work they do. The *secondary labor market* (low-skill, low-paying jobs) is growing faster than the *primary labor market* (which offers security and promotions). The meaning of work is also changing, though most Americans still endorse the work ethic.

Automation displaces some types of workers and creates opportunities for others (though not in equal proportions). Decisions to automate a factory or office may be based on management's desire to control employees as well as to cut costs. The combinations of automation and control seem to be increasing worker alienation.

Bell argues that computers and other new technologies are leading toward a postindustrial, *information society* that will be fundamentally different from industrial society. Sociologists who agree with Bell tend to believe that technology itself can alter the shape of society (a functionalist view); those who disagree are more likely to believe that the impact of technology depends on which groups control its development and use (a conflict view).

Analysis of the global economy suggests that multinational corporations have become almost as powerful as nation-states. The future of the global economy depends in large part on closing the gap between the rich nations of the northern hemisphere and poor Third World nations of the southern hemisphere.

Questions:

1. What is the contemporary American economy dominated by?
2. How has the social organization of work changed?
3. What does analysis of the global economy suggest?

2. Перекладіть текст з української мови на англійську.

Система соціологічного знання має складну структурну будову. З одного боку, це відображення складності як об'єкта, так і предмета соціології. Виокремлюють мікро- і макрорівень. Предметом мікросоціології є індивіди, мотиви та акти поведінки, той зміст, який люди вкладають у взаємодію, тобто все, що, у свою чергу, створює і змінює суспільство. Макросоціологія зосереджує увагу на типових прикладах поведінки, що є ключем до розуміння суспільства в цілому. Це структури, які включають сім'ю, релігію, політичний, економічний устрій суспільства тощо.

З іншого боку, складність структури соціологічного знання зумовлена особливостями виникнення та розвитку соціології як науки. Адже виникла вона в результаті конкретизації соціальної філософії, спеціаліза-

цій та кооперацій суспільних наук і розвитку емпіричних соціальних досліджень. При цьому два основних напрями — теоретичний і емпіричний — продовжували розвиватись незалежно один від одного.

У процесі розвитку соціології теоретичний напрям, що базувався на соціальній філософії і психології, утворився як загальносоціо-логічний рівень соціологічного знання, або рівень загальносоціо-логічних теорій. На цьому рівні досліджуються проблеми соціально-філософського осмислення найзагальніших питань розвитку і функціонування суспільства та місця в ньому людини, а також питання побудови соціальних структур та моделей соціальних спільнот і процесів, розроблюються методи вивчення соціальних процесів і явищ тощо.

Варіант VIII

1. Перекладіть текст з англійської мови на українську і дайте відповідь на запитання.

POPULATION, GLOBAL ECOLOGY, URBANIZATION

Demographers estimate that the population of the world is increasing by more than 70 million people a year. But population growth is unevenly distributed.

Most developed nations have completed the demographic transition, in which (I) birth and death rates were high; (II) birthrates remained high but death rates declined; and (III) birthrates began to fall toward replacement levels. This pattern is associated with industrialization and economic development.

In most Third World nations, death rates have fallen but birthrates remain high. Because a large percentage of their citizens are young, population growth in these countries has a built-in momentum factor.

The two outstanding changes in the population profile of the United States are declining fertility (women having fewer children) and the changing age structure.

Will the earth be able to sustain the growing human population? Analysis of one vital resource—food—shows that social factors affect supply and demand. Future standards of living depend not only on supplies, but also on patterns of consumption and controlling environmental risks. Whereas the poor nations of the world are Strapped to a population treadmill, the rich nations are caught on the treadmill of production.

Urbanization is one of the by-products of industrial development and population growth. The pattern that began in England in the nineteenth

century has now overtaken much of the world. The development of cities in the United States can be divided into three stages: the growth of city populations, the increase in city size (leading to metropolitan regions), and, in recent years, deconcentration.

The contrast between population dispersal in the rich, industrial nations and population concentration in the Third World shows how urban development reflects wider social forces.

Questions:

1. What pattern is associated with industrialization and economic development?
2. When does the population growth in countries have a built-in momentum factor?
3. What do the future standards of living depend on?

2. Перекладіть текст з української мови на англійську.

Суспільство — це сукупність людських взаємовідносин, що розвиваються історично і складаються у процесі їх спільної діяльності.

За часів античності сфера людського існування ототожнювалась не із суспільством, а з державою. У філософії нового часу уявлення про суспільство формуються на основі теорії суспільного договору, згідно з яким перехід людини з природного стану в суспільний пов'язаний з виникненням держави. Крок уперед зробив Г. Гегель, відокремивши громадянське суспільство як сферу приватних (майнових та інших) інтересів від держави.

О. Конт вважав суспільство функціональною системою, структуру якої становлять сім'я, класи та держава і яка заснована на розподілі праці й солідарності.

Е. Дюркгейм розглядав суспільство як надіндивідуальну духовну реальність, що базується на “колективних уявленнях”. За М. Вебером, суспільство — це взаємодія людей, яка є продуктом соціальних, тобто орієнтованих на інших людей, дій.

Т. Парсонс вважав суспільство системою, що базується на зв'язку норм, цінностей та інститутів.

К. Маркс розглядав розвиток суспільства як історичний процес, в якому відбувається зміна суспільно-економічних формацій. Специфіка формації визначається її виробничими відносинами — базисом, на якому виростає відповідна йому надбудова (політичні та юридичні інститути, ідеологічні суспільні відносини і форми свідомості). Виробничі від-

носини визначають також соціальну диференціацію, поділ суспільства на класи.

Варіант IX

1. Перекладіть текст з англійської мови на українську і дайте відповіді на запитання.

SOCIOLOGY OF MIGRATION. STUDENTS

Education in Ukraine is attractive to potential migrants for several reasons. Until recently, educational exchange programmes took place with a number of developing countries which had close ties to the Soviet Union. At that time tuition, room and board, and travel between the country of origin and the USSR were covered by government grants. This arrangement continued after the break-up of the Soviet Union, but the Ukrainian government increasingly found it difficult to honour the commitments that had been made by the Soviet government. Among other complications, this led to some students finishing their studies but not receiving their tickets home. Therefore, they remained in Ukraine due to the ambiguity of their legal status.

Though education in Ukraine is no longer free, it is still seen by many as affordable, usually costing a foreign student no more than US\$ 1,500 per year. By entering an educational institute and keeping oneself enrolled, the foreign students are given the right to reside legally in the country. The research confirmed, however, that many students use their student status to look for possibilities to study in Western countries or to conduct business in Ukraine.

For the 1993/1994 school year 10,515 foreign students registered with the Ministry of Education. One must bear in mind that the total number is probably at least double this figure since students do not have to register with the Ministry of Education; students studying specific skills can also register with other ministries (e. g. Agriculture, Transportation, etc.).

Students may also prolong their period of study, often for years, and remain in the country far beyond the time expected. There were several thousand foreign graduates from educational institutions in Ukraine in 1993. Nearly half of the total graduates in Kyiv, L'viv, Kharkiv, Odessa, Dnipropetrovsk have remained in Ukraine, only 14 of whom were deported.

Several students reported that professors and teachers can be rather lenient in providing extensions for graduate studies, often for years at a time, which

allows the student to remain legally in Ukraine. However, it must be noted that there is usually no strict time-frame place associated with their intentions — they will stay in Ukraine, usually working, until they decide to move westward. Some who return home after their studies, return to Ukraine to join compatriots who have stayed on.

The educational incentive of Ukraine appears to be strongest among migrants from the Middle East and Afghanistan, who have often been educated in the former USSR, usually in Ukraine — a fact that influences their decision to stay there. Many of the Vietnamese in Ukraine are also former students who have stayed there after finishing their studies and are now working.

Questions:

1. Why is education in Ukraine attractive to potential migrants?
2. What do many students use their student status for?
3. Who does the educational incentive of Ukraine appear to be strongest among?

2. Перекладіть текст з української мови на англійську.

Соціальні інститути — це стійкі форми організації спільної діяльності людей, що історично склалися. Суспільство є системою соціальних інститутів, сукупністю економічних, політичних, правових, моральних та інших відносин. Фундаментальними соціальними інститутами є власність, держава, сім'я, виробництво, наука, система засобів масової інформації, виховання, освіта, право.

Завдяки соціальним інститутам відбувається функціонування цього суспільного організму, здійснюється соціалізація індивідів, забезпечується наступність у використанні культурних цінностей, передавання навичок і норм соціальної поведінки. Природа соціальних інститутів, їх особливості визначаються глибинними особливостями суспільства. Соціальні інститути вирізняються функціональними якостями:

- економічні інститути — власність, обмін, гроші, банки, господарські об'єднання різного типу — забезпечують сукупність виробничих зв'язків у суспільстві, об'єднуючи економічне життя з іншими сферами соціальної діяльності;
- політичні інститути — держава, партії та інші громадські організації, суд, армія та ін. — відтворюють існуючі в конкретному суспільстві політичні відносини та інтереси; їх сукупність визначає політичну систему суспільства;
- соціальні інститути, які діють у духовній сфері — моральні нор-

ми, масова комунікація, суспільна думка та ін. — сприяють розвитку суспільних зв'язків, роблячи їх соціально усвідомленими і сприяючи їх організації.

У періоди “нормального” розвитку соціальні інститути залишаються доволі стабільними.

Варіант X

1. Перекладіть текст з англійської мови на українську і дайте відповіді на запитання.

STUDENTS' ATTITUDES AND DECISIONS IN SOCIAL CONTEXT

Of course the most interesting attitudes towards social and political matters in the transitional societies are those of the youth.

The structure of living values may serve as the best indicator of the type of personality. In the weight of some values, Ukrainian students are similar with the European average and in some other values they are different. For Ukrainian adolescents the values of family and environmental protection are of the same weight as for the average. Next important are: friends, peace at any cost, welfare and social security, money, and personal well-being. Among the values which are more important for Ukrainian students than in average we see first of all materialist ones — money and welfare. As for the importance of the religious faith, Ukraine is situated in the middle position, between the extremes of traditionally religious and secularized countries.

But almost all “idealistic” values weigh considerably less for the Ukrainians when compared with the average. This is particularly true for the idealistic values of: solidarity with poor people in your own country and in the third world, freedom of opinion, and democracy. As for the latter, there were only two countries in the total where students expressed perfect indifference to democracy in their lives — Ukraine and Estonia. This is not an accidental result.

The majority in all countries voted against the reduction of wages in the Western countries in order to help Eastern European countries with investments. That Western students would vote against the proposal and Eastern students for the proposal, is a rational expectation. The main reason of such choices was: “Because everyone has to live on the own costs”. This contradicts the usual image of the socialist type of personality with

paternalistic features. As for the conclusion that young Ukrainians do not share socialist ideas were obtained from their answers about the causal attribution of wealth and poverty. They do not condemn wealthy people and are less inclined than average to characterize the rich as selfish or immoral. Notably, the younger generation — as Ukrainian public opinion polls show — trust our new businessmen considerably more than other age groups. Of course, this fact reflects the idealistic views of our young people towards capitalism. Indeed, young Ukrainians have a more positive view of capitalism than the youth in “old” capitalist countries. On the construct “Wealth caused by merit”, Ukrainian students show the medium score. But this factor consists of two parts: “Wealth caused by innovation” and “Wealth caused by hard work” Ukrainian students consider introduction of innovation to be the main cause wealth. But they weigh “hard work” very low. Is this a natural conclusion from their everyday observations in society that “hard work” cannot ensure even survival. Not surprisingly, similar attitudes were expressed in Russia and other post-socialist countries.

The most astonishing result is the unexpectedly great importance attached to religion for the Ukrainian pupils. About 80 percent of the students attributed themselves to a particular religious community and only about 5 percent answered that they were not religious. Remember that the Soviet Union was a secularized and atheistic society. And even today adults, according to the data of the national representative Ukrainian survey of summer 1995, show significantly lower percentages of professed religious faith — 53, percent, and 37 percent answered that they were not religious. Naturally, Ukrainian teachers who participated in our survey, recorded low weights of religion and great interest in politics. Of course, a high level of religious identification of our young people by no means indicates a corresponding level of true faith. It shows another issue: youth needs some kind of a stable outlook in this changing world.

Questions:

1. What may serve as the best indicator of the type of personality?
2. What countries expressed perfect indifference of students to democracy in their lives?
3. What view of capitalism do Ukrainian students have?

2. Перекладіть текст з української мови на англійську.

Соціальні відносини — це відносини між групами людей, які займають різне становище в суспільстві, беруть різну участь в його економічному, політичному і духовному житті, різняться способом життя, рі-

внем і джерелами доходів, структурою особистісного споживання. Суб'єктами соціальних відносин є різні спільноти людей, які активно взаємодіють, і на основі чого формується певний спосіб їх спільної діяльності.

Соціальні відносини є відносинами рівноправності та нерівноправності соціальних груп у становищі та ролі в суспільному житті. З одного боку, соціальні відносини — це взаємовідносини різних груп, їх здатність співробітничати або конфліктувати (на основі збіжності чи протистояння інтересів).

З іншого боку, поняттям “соціальні відносини” характеризується становище груп у суспільстві, тобто зміст, який вкладається в поняття соціальних відмінностей. Вони пов'язані з різними, нерівноцінними можливостями й умовами існування та розвитку особистості залежно від її приналежності до певної соціальної спільноти.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. *Contemporary Sociology*. — Washington DC.
2. *Grant David, McLarty Robert*. Business Basics. — New York: Oxford University Press, 1995.
3. *Dictionary of modern sociology*. — Totowa, New Jersey, 1969.
4. *Items*. Social Science Research Council. — New York.
5. *Journal for the Theory of Social Behaviour*.
6. *Just Enough Business Spanish // How to Get by and be easily understood*. — Passport Books, Lexus, 1993. — Аксенова А. К.
7. *Williams Marion, Burden Robert L*. Psychology for Language Teachers: a Social Constructivist Approach. — Cambridge: Cambridge University Press, 1997. — 240 p.
8. *Parsons T*. The Social System Glencoe III. — 1957.
9. *Social compass: International review of sociology of religions*. — Avenel, NJ. — (комплектується з 2002). — publ. Quarterly.
10. *Social integration of migrant workers and other ethnic minorities: A documentation of current research / Ed. by M. Herfurth, H. Hogeweg*. — De Haart. — Oxford etc.: Pergamon press, 1982. — XXI, 265 p.
11. *Social protection, family policies: Texts adopted by the Parliamentary Assembly and the Ccommittee of Ministers of the Council of Europe*. — Strasbourg, 1996. — 96 p.

12. *Social Sciences: sociology* // Subject cat. division. Processing services. Libr. Of Congress. — 4 ed. Wash., D. C., 1980. — X, 169 p. — (Libr. of Congress classification; Class H, subclasses HM — HX).
13. *Social Stratification and Economic Change* / Ed. by D. Rose; Sociology Editor H. Newby. — Lnd., etc. — Hutchinson, 1988. — 303 p.
14. *Sociological perspectives* / Ed. by K. Thompson and J. Tunstall. — Lnd. etc.: Penguin books, 1971. — 592 p.
15. *Sociological problems: Special issue* / Bulgarian academy of science. Institute of sociology; K. Koev (ed.). — Sofia. — 2002. — Publ. quarterly.
16. *Sociology* / C. Calhoun, D. Light, S. Keller, D. Harper. — 6 ed. — New York etc.: Mc Graw — Hill, 1994. — 651 p.
17. *Sociology* / M. S. Bassis, R. J. Gelles, A. Levine, C. Calhoun. — New York etc.: Mc Graw — Hill, 1991. — 632 p.
18. *Sociology in Ukraine: Selected works published during 90-th* / E. Golovakha (ed.); National Academy of sciences of Ukraine. Institute of sociology. — Kyiv, 2000. — 575 p.
19. *Sociology of health & illness* // Journ. of Medical Sociology. — Oxford. — 1994. — Vol. 16. — № 1.
20. *Spenser G.* The principles of sociology. — L., 1896.
21. *The American Journal of Economics & Sociology.* — New York.
22. *The social science encyclopedia* / Ed. by A. Kuper, J. Kuper: Lnd. etc.: Routledge & Kegan, 1985. — XXVIII, 916 p.
23. *The sociological review.* — Oxford, 1994. — Vol. 42. — № 1.
24. *Holett Vicki.* Business Objectives. — New York: Oxford University Press, 1998.
25. *Борисенко И. И., Евтушенко Л. И., Дейнеко В. В.* Английский язык в международных документах и дипломатической корреспонденции. — К.: Логос, 1999.
26. *Газеты, новости в Интернете.*
27. *Гринько Е. В.* Практикум по деловому английскому языку. — К.: МАУП, 2000. — 264 с.
28. *Дубкина М. Д., Галкина Л. В., Заседателева М. Л.* Деловая поездка за рубеж. — М.: Высш. шк., 1990.
29. *Пыхова Н. Н.* Учитесь читать литературу по специальности. — М.: Высш. шк., 1989.
30. *Сакун Л.* English for business: Навч. підруч.: У 2 кн. — К.: Наук. світ, 2001.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	3
Навчально-тематичний план вивчення дисципліни “Іноземна ділова мова (англійська)”	5
Програмний матеріал до вивчення дисципліни “Іноземна ділова мова (англійська)”	5
Вказівки до виконання самостійної роботи.....	7
Форми поточного та підсумкового контролю.....	7
Вимоги до іспиту	7
Питання для іспиту.....	8
Вказівки до виконання контрольного завдання	9
Контрольні завдання.....	9
Список рекомендованої літератури.....	27

Відповідальний за випуск	<i>Н. В. Потапенко</i>
Редактор	<i>І. В. Хронюк</i>
Комп’ютерне верстання	<i>Т. Г. Замура</i>

МАУП

Зам. № ВКЦ-2306

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП